

tijnrivier uit. Een zwanger meisje van rond de achttien jaar ligt in een rubberen band, terwijl een jongen van dezelfde leeftijd over haar buik wrijft. Er lijken liefde en rust van de groep af te stralen, praten doen ze nauwelijks. En als je ze hoort, is het een zacht gefluister dat over het kabbelende water voort wordt gedragen.

Sereen

De sfeer in Apoera zelf lijkt net zo sereen. Een slapend dorp met amper zestienhonderd inwoners; niet de bloeiende industriestad die het in de jaren zeventig had moeten worden. Tweehonderd miljoen gulden ontwikkelingsgeld uit Nederland werd er geïnvesteerd om van het Inheemse dorp, een walhalla van bauxiet, een groeikern met ongekende mogelijkheden te maken. Maar de breed aangelegde straten van wat de 'tweede stad' van Suriname had moeten zijn, worden nu vooral bewandeld en beslapen door de vele honden. De gebouwen waar vroeger nog bedrijvigheid heerste, zijn

overwoekerd. Hijskranen worden nu alleen nog beklommen door de vele klimplanten. Maar de schijn van een slaperig dorpje verdampst direct als de inwoners gaan praten. Ze zijn bang, vrezen voor wat er gaat gebeuren met Apoera en de verbonden dorpen Section en Washabo, waar in totaal zo'n drieduizend mensen wonen.

Domino

Vanuit het politiebureau klinken een angstvallige schreeuw en een aantal geweerschoten. De agenten kijken naar een film. De commandant staat in de keuken vis te snijden, de verveling is van zijn gezicht af te lezen. "Ik kook hier veel, het is echt saai hier." Om de twee maanden worden drie agenten van het politiekorps uit het district Nickerie gedetacheerd in Apoera. Meer dan brommerrijders controleren en dronkenlappen aanspreken is er niet voor ze te doen, want over de echt grote zaken hebben ze weinig te zeggen.

Verderop sluit David Edwards, druk

pratend met een Guyanees accent, een dominosteentje aan. De schappen van de supermarkt zijn vrijwel leeg, binnenkort moet hij met de boot naar Nickerie om een nieuwe voorraad aan te leggen. Tenminste, als de mensen hun rekeningen op tijd betalen, want 99 procent van zijn klanten koopt de producten op krediet. Al jaren woont hij in het gebied, maar vrienden zegt hij niet te hebben. "These days, who could be trusted? Even your own shadow can deceive you." Alsof de schaduwen hem in de gaten houden, schieten zijn ogen heen en weer. Praten durft hij niet, bang voor represailles die hij maar al te goed kent. "Politics is a dirty game. It's about lying and killing. Drugs, money and death."

Legitiem

Voor al in deze tijd lijken oude herinneringen van de inwoners te herleven. Na veertien jaar van relatieve stabiliteit werd in juli vorig jaar Jeffrey Armaketo naar voren geschoven als nieuwe kapitein van

Lewis: 'Ik ben er kapot van. Ik kan dit niet nog een keer aan'

niet alleen Apoera, maar ook Section en Washabo. Daarvoor waren er afzonderlijke kapiteins voor ieder dorp, maar deze Carlo Lewis, Ricardo Macintosh en Nado Aroepa werden zonder pardon aan de kant geschoven. "De Inheemsen moeten zich meer gaan ontwikkelen. Verwestering, met tegelijkertijd het behoud van de Inheemse traditie. West-Suriname is één gebied en heeft daarom ook één kapitein nodig", vertelt Armaketo op felle toon. "De oude dorpshoofden zijn niet capabel genoeg om die balans te vinden, daarom ben ik gekozen als kapitein voor de drie dorpen. Dat is democratisch gegaan."

Alhoewel er wel verkiezingen zijn gehouden, waren deze volgens de inwoners niet legitiem. Ook geruchten over Bouterse die zijn 'grote vriend' Armaketo aan de macht hielp, doen de ronde. "Dit was de eerste keer dat de overheid zich op deze manier mengde in onze dorpen. We hebben het recht op zelfbeschikking, we verkiezen al

jaren op onze eigen manier de kapiteins", vertelt oud-kapitein Aroepa van het dorp Section, terwijl hij wat schichtig om zich heen kijkt. "We voelen ons op deze manier niet meer gerespecteerd. Er waren wel verkiezingen, maar daar zijn we niet eens goed over geïnformeerd. De overheid heeft een vinger in de pap. Ik zou niet weten wat het belang daarvan is", zucht hij.

"De politie is er wel, maar die functioneert gewoon niet", vertelt voormalig kapitein Lewis, terwijl hij een lepeltje ronddraait in zijn kopje koffie. "Op hetzelfde moment dat Armaketo kapitein werd, is zijn moeder districtscommissaris geworden van de drie dorpen. Zij heeft de touwtjes in handen. Zo mogen er bijvoorbeeld geen huiszoekingen gedaan worden zonder haar toestemming." Het zijn juist de broers van Armaketo die de herrieschoppers van Apoera zijn. "Ze vechten continu. Laatst heeft één van hen nog een man uit Washabo in elkaar geslagen na een avondje drinken. Hij is

aangehouden en naar Nickerie gebracht om een paar dagen vast te zitten, maar hij was snel weer op vrije voeten."

Bang

Langs de rode bauxietweg richting Section zit een vrouw op de veranda van haar bruin geverfde huis en kijkt voor zich uit. Maanlicht reflecteert op haar bril. "Wat er is gebeurd, maakt me bang. Mensen zijn op verschillende manieren bedreigd of omgekocht door Armaketo om op hem te stemmen." Met haar hand verfrommelt ze een papieren zakdoekje. "Winkeleigenaren en de mensen die hier in het dorp werken, werd gezegd dat zij hun baan kwijt zouden raken, anderen kregen honderd srđ in ruil voor een stem. De trio's mochten opeens ook meestemmen, terwijl ze hier niet eens wonen. Hen werd elektriciteit en water toegezegd." Haar ogen worden waterig als ze erover praat. "Als mensen het niet accepteerden, begon Armaketo met dreigen.

JEFFREY ARMAKETO MAAKT SAMEN MET ZIJN DORPELINGEN DE TERUGREIS NAAR APOERA

Advertentie

**2 overnachtingen
voor twee personen voor
150,- Euro.
Ingezetenen 10% korting.**

Resort Hotel-restaurant
"de Plantage"
Oost-west verbinding km. 23,5
Commewijne
Suriname
Tel: +597 356567
www.deplantagecommewijne.com
info@deplantagecommewijne.com

de plantage
HOTEL - RESTAURANT
ONTDEK DE AVONTUUR